

let bemutatásához nem kell nagyméretű kiállítói stand – de mégis meg kell találni a különleges módját a bemutatkozásnak, hogy átélhessük és megértsük azokat” – fejtette ki Frank Romano, az amerikai Rochester Institute of Technology professzor emeritusa. „A drupa az egyik legérdekesebb szakvásár, mert pontosan ezt éri el. Itt megtalálják a felkapott fő csapásirányoktól távolabbi, mégis fontosnak ígérkező területeket is. A drupa innovation park ezért páratlan ötlet.”

Amíg a dip a technológia körül forgott, addig a drupa cube-on, a 7A vásár-csarnok rendhagyó hangulatú kongresszusi környezetében a médiákat átívelő, nyomtatás alapú kommunikáció volt a középpontban. A 13 napos és több mint 80 előadót felvonultató német-angol kongresszusi program kifejezetten a nyomdai termékek beszerzőit, a marketing döntésekért felelős vezetőket, a hirdetőket, a kiadókat és a kreatív szakembereket szólította meg.

Az egyes tematikus napokon 55 ország mintegy 1000 szakértője tájékozódott a médiákat átívelő

kampányokról, a vállalati kiadványokról, az újság-, folyóirat- és könyvelőállítás irányzatairól, a házon kívüli alkalmazásokról, a párbeszéd-marketingről, a csomagolásról, az elektronikus nyomtatásról vagy a média-előállításról.

A következő drupa-t 2016. június 2. és 15. között rendezik Düsseldorfban.

A cikk a drupa 2012 – 41. sz. sajtóközlemény felhasználásával készült.

40 éves a könnyűipari képzés

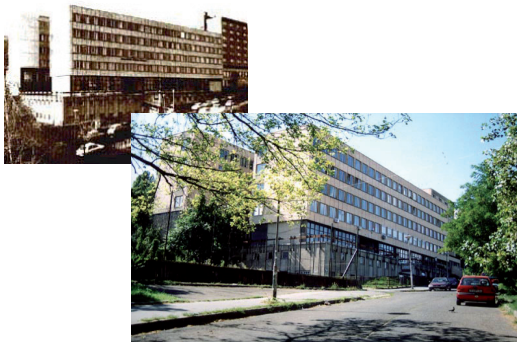
Prokai Piroska

Budapest, a középkori Óbuda, illetve Buda és Pest az elmúlt évszázadok során mindig is meghatározó szerepet játszott az iskolai képzésben. A XII. századtól a kor igényeinek és színvonalának megfelelő felsőoktatási intézmény is működött Óbudán. 1395. október 6-án adta ki IX. Bonifác pápa Luxemburgi Zsigmond magyar király kérésére az Óbudai Egyetem első alapítólevelét, mely az ország második, a főváros első egyeteme lett. Az intézmény rövid működést követően, a kor belviszályai között feltehetően 1403-ban bezárta kapuit. Azonban Zsigmond király kérésére 1410. augusztus 1-jén a pápa aláírta az Óbudai Egyetem újjáalapítására vonatkozó bulláját. Az Egyetem négy klasszikus fakultással – szent teológia, a kánon- és polgári jog, az orvostudomány és a szabad művészetek – működhetett. Az Óbudai Egyetem megszűnését követően a mai Budapest területén több száz évig nem működött Egyetem.

Az Óbudai Egyetem jogelőd intézményeinek, úgymint a Budapesti Műszaki Főiskola, Könnyűipari Műszaki Főiskola, története szervesen összefonódik, alapításuk egyazon időszakra, a közoktatás fejlesztése, az iskolaépítési korszak idejére esik. A középiskolák reformja dr. Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi miniszter nevéhez fűződik, aki kulcsszerepet játszott az iparosodási intézményrendszer kiépítésében, többek között a jogelőd Budapesti Állami Középipartanoda, a Magyar Királyi Állami Mechanikai és Óriásipari Szakiskola, valamint a Női ipar- és kereskedelmi Tanoda megalapításában és fejlesztésében.

A Könnyűipari Műszaki Főiskola alapításáról a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1972. 16. számú törvényerejű rendelete döntött. A főiskola alapítólevele értelmében nappali tagozatán három, esti, levelező tagozatán négy év a tanulmányi idő. A tanulmányokat követő sikeres állami vizsgát tett hallgatók végzettségük szakirányát

feltüntetető üzemmérnöki oklevelet kapnak. Az üzemmérnökök képzése a bőrfeldolgozóipari szakon (cipő-bőrkonfekcióipari ágazat), a nyomdaipari szakon a (nyomtató ágazat, formakészítő ágazat), a papíripari szakon (papírgyártó és feldolgozó ágazat), a ruhaipari szakon (gyártáselőkészítő és modellszerkesztő ágazat, technológus ágazat), a textiltechnológiai szakon (fonó-szövőipari ágazat, és kötő-hurkolóipari ágazat) kezdődött meg.

A 70-es években erőteljesen növekedett a könnyűipari termékek iránti mennyiségi és minőségi igény. A könnyűipar elvárásának megfelelően az üzemmérnökök képzettsége elsősorban egy meghatározott szakra, technológia területre irányult, így a végzett hallgatók rövid idő alatt bekapcsolódhattak a termelés irányításába, üzemi feladatok megoldásába.

A főiskola első főigazgatója dr. Vámos György főiskolai tanár, a műszaki tudományok kandidátusa volt, akinek munkáját Szalay Dezső főiskolai tanár, főigazgató-helyettes, dr. Medovárszky András gazdasági igazgató és dr. Szilágyi Józsefné főigazgató hivatalvezető segítette.

A Könnyűipari Műszaki Főiskola sajátosságai közé tartozott, hogy alapvetően műszaki jellege ellenére a hallgatók többsége (kb. 70%-a) nő volt. A főiskolán külföldi hallgatók is tanultak: 1972 és 81 között 20 országból összesen 104 tanuló.

1981-ig összesen 2703 hallgató szerzett üzemmérnöki diplomát. A végzős hallgatók elhelyezkedési lehetőségei ezekben az években nagyon kedvezőek voltak. A 70-es, 80-as években a könnyűipar vállalatai több száz jelentős üzemet alapítottak vidéken, ahol a műszaki szakemberekkel

való ellátottság alacsony volt. A hallgatók mind-egy 50%-a tanulmányi szerződést kötött, és az elhelyezkedni kívánók vállalati pályázatok között válogathattak. Az 1972 novemberében átadott új főiskolai épületben kialakításra kerültek a bőr-, textil- és papíripari laboratóriumok, a gépteremek. A főiskola első kísérleti tantervei a felsőfokú technikai oktatás tapasztalataira épültek, de már a kezdetekben is jelentős tartalmi különbséget mutattak. Az 1977-es évektől több tantervmódosításra került sor, melynek célja az alapozó oktatás megerősítése volt. A szakmai képzésre fordított óraszám csökkentését a nyári termelési-üzemi gyakorlatok intenzitásának fokozása csak részben ellensúlyozta.

A 70-es évek elejétől a főiskolán, később egyetemen lehetővé vált a tudományos kutatások megkezdése. A kiépült laboratóriumi, valamint gépi-és műszerbázis lehetővé tette, hogy a magyar könnyűipar egyik jelentős kutatóbázisa legyen. A Nyomdaipari Tanszék nem zárta ki a szakra történő felvételnél azokat a hallgatókat, akiknek nem volt nyomdaipari előképzettsége. Azok a hallgatók, akik középiskolai tanulmányik után jelentkeztek a nyomdaipari szakra, az úgynevezett előgyakorlatok, a műhelygyakorlatok és a nyári termelési gyakorlatok során szerezték meg

az alapvető szakismereteiket a választott szakterületen. A tanszék szoros kapcsolatot tartott fenn a hazai nyomdaiparral. A nagyvállalatok biztosították a gyakorlati oktatás hátterét, az új technológiák megismerését a hallgatóknak.

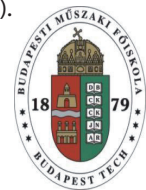
A Csomagolás- és Papírtechnológiai Tanszék a Papíripari Tanszékből jött létre. 1984-ig az oktatás csak papírgyártó-feldolgozó ágazaton folyt, évente 10-15 papíripari üzemmérnököt kibocsátva. A papíripari szakemberek felsőfokú képzése Magyarországon 1985-ig csak a Könnyűipari Műszaki Főiskola Papíripari Tanszékén folyt. 1985-től a Soproni Egyetemen közösen megindult az okleveles papíripari mérnök képzés főiskolai oktatásra épülő 5 féléves posztgraduális kiegészítő képzéssel. Az ipari szakemberek által támasztott igények alapján 1985-ben megindult a csomagolóstechnológus ágazat is. A csomagolóstechnológus mérnököknek a becsomagolandó termékek tulajdonságainak ismeretén kívül ismerniük kell az elosztási folyamatok során fellépő kárt okozó tényezőket, e tényezők megfelelő csomagolással történő kiküszöbölésének lehetőségeit, a raktározási, szállítási és értékesítési formákat, valamint az alkalmazás, termékelhasználás követelményeit. Az oktatási infrastruktúra az utóbbi években felgyorsult. Komoly fejlődést jelentett a gyakorlati oktatásban a CAD laboratórium kialakítása. A Csomagolás- és Papírtechnológiai Tanszéken több területen folyt kutató munka.

1990-től a magyar gazdasági változásokhoz igazodó könnyűipari felsőoktatást kellett létre-

hozni. Az iparon belül érzékelhető szerkezeti változások a könnyűipari ágazatokban is érzékeltették hatásukat. A Könnyűipari Műszaki főiskolán az új tanrend szerkezetiileg nagyszámú választható tantárgyat tartalmazott. Az alap-, illetve általános tantárgyak és a szakmai tantárgyak közel egyenlő részarányt képviseltek a teljes képzési időn belül. A könnyűipari mérnöki szakon az új tanterv bevezetését követően nyolc – bőrgyártó, bőrfeldolgozó ipari, csomagolóstechnológiai, nyomdaipari, ruhaipari, papírgyártó-és papírfeldolgozó ipari, textilipari és 1995-től könnyűipari minőségbiztosító szakirányra lehetett szakosodni.

1997-től a Csomagolás- és Papírtechnológiai Tanszéken az oktatás két (papírgyártó-feldolgozó, és csomagolóstechnológus) szakirányon folyt. 2000-től, a Terméktervező szakirány megindulásával a képzés kiegészült csomagolóstevező szakemberek képzésével is, mivel ezt a specializációt a hallgatók szívesen választják. A nyomdaiparban végbement változásokat követve 1994-től megindult a kiadó, majd 2000-től újabb korszerűsítés után a médiatechnológiai szakirány. A szakmai tárgyak oktatásába beépült a digitális technológia.

A Magyar Országgyűlés a felsőoktatási intézményhálózat átalakításáról hozott 1999. évi LII. törvényének megfelelően – a Bánki Donát Műszaki Főiskola, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola és a Könnyűipari Műszaki Főiskola integrációjával – 2000. január 1-ével megalakult a Budapesti Műszaki Főiskola (BMF).

2001 tavaszán kezdődött meg a kredittantervek előkészítése. Az irányelvek alapján kidolgozott tanterveket a Főiskolai Tanács 2001. október 30-i ülésén elfogadta, s ennek megfelelően a Kredites Tanulmányi és Vizsgaszabályzatot az október 20-i napirendjei között jóváhagyta. A kredittantervek, valamint a kredites tanulmányi és vizsgaszabályzat 2002 szeptemberétől bevezetésre került.

A Bolognai folyamattal összhangban 2002-ben a főiskola megkezdte a felkészülést az új kétciklusú felsőoktatási képzési rendszerre való átváltásra. A Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar a könnyűipari mérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki és környezetmérnöki alapszakon, valamint a könnyűipari mérnöki mesterszakon és mérnökasszisztens szakon folytatott oktatást. A hallgatók a könnyűipari mérnöki alapszakon folytatott általános tantárgyak elvégzése után a csomagoló és papírgyártó, divattermék technológia, ipari rendszerfejlesztő, termékkonstrukció, nyomda és média szakirányok körül választhattak. A könnyűipari mérnöki mesterszakon az alapidipomát szerzett hallgatók folytathatták tanulmányikat. A képzés a Nyugat-Magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karával közösen folyik.

A Budapesti Műszaki Főiskola Szenátusa 2009. szeptember 7-ei ülésének határozatában rögzítette, hogy az intézmény teljesítette az egyetem megnevezés használatának törvényi kritériumait, ezért kezdeményezte az intézmény egyetemné nyilvánítását. 2009. november 23-án határozott az Országgyűlés a Budapesti Műszaki Főiskola egyetemi átsorolásáról, így az Óbudai Egyetem a Budapesti Műszaki Főiskola, illetve a jogelődök, a Bánki Donát Műszaki Főiskola, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, a Könnyűipari Főiskola általános és teljes körű jogutódja és 2010. január 1-ével az Óbudai Egyetem nevet viseli intézményünk. Az új intézmény öt karon – a Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki, a Kandó Kálmán Villamosmérnöki, a Keleti Károly Gaz-

dasági, a Neumann János Informatikai, a Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karon – Budapesten és Székesfehérváron folytat oktatási és kutatási tevékenységét.

Az Óbudai Egyetem széleskörű nemzetközi kapcsolatrendszerrel rendelkezik, szakmai gyakorlatra, részképzésre (pl. Erasmus program) évente több mint száz hallgató utazhat európai felsőfokú intézményekbe.

A Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Kar a könnyűipari mérnöki, az ipari termék- és formatervező mérnöki és környezetmérnöki alapszakokon, valamint a könnyűipari mérnöki és mérnök-tanári mesterszakon, illetve a könnyűipari mérnökasszisztens szakon folytat oktatást.

Rejtő Sándor Karunk névadója (gépészmérnök, műegyetemi tanár, az MTA tagja) oklevelét a Budapesti Műegyetemen nyerte el 1878-ban, ez volt az első ott kiadott gépészmérnöki oklevél. Fő tudományterülete az anyagvizsgálat volt. Elmélyedt kutatásokat folytatott a fém-, fa-, textil-, papír- és malomipar technológiáinak területén, színvonalas előadásokat tartott a gépészmérnök hallgatóknak.

Öregdiák találkozó a Könnyűipari Karon

Koltai László

A könnyűipari képzés megindulásának 40. évfordulójához kapcsolódó rendezvények között június 15-én került megrendezésre a „nyomdász papíros és csomagolós” összévolyamtalálkozó az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki karán, azaz a korábbi Könnyűipari Műszaki Főiskola épületében. A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület és a

Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet ez alkalomból hívott mindenkit egy egész napos rendezvényre, feleleveníteni a Doberdó úton eltöltött éveket. A résztvevők közül a „bátrabbak” a kollégiumban aludhattak.

A KMF retró-nap kilenc óra után kezdődött az általában regisztrációval és kötetlen beszélgetésekkel. Itt a program teljes időtartama alatt diavetít-